

До
Царинска Управа на Република Македонија
Г-дин Анастас Маженковски

До Министерство за финансии на Република Македонија
Г-ѓа Кристина Чалоска
Г-ѓа Даниела Дамјаноска

Бр. 11/1-1650/18-2
23.08.2018
Скопје, 23.08.2018

Почитувани,

Во врска со најновиот Предлог Закон за акцизите кој е достапен за коментари и забелешки преку ЕНЕР, во оваа прилика се обраќаме до Вас со нашите ставови, мислења и предлози за подобрување на Законот за акцизите, претходно доставени до Царинската Управа на РМ со нашиот допис број 11/1-1650/18 од 23.05.2018 година, а за кои се немате изјаснето или не се преточени во соодветни измени и/или дополнувања на Предлог Законот за акцизите:

- 1. Нашиот генерален став во однос на Предлог Законот за акцизите е дека тој треба да биде усогласен со Законот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати, Законот за задолжителни нафтени резерви и Законот за енергетика и неговите подзаконски акти. Законот за енергетика е донесен, а во постапка е донесувањето и усвојувањето на предвидените подзаконски акти.**

Со новиот Закон за енергетика се обединуваат досегашните лиценци за трговија и складирање со што трговијата на големо со нафтени деривати ќе може да се одвива од страна на трговец на големо, преку објекти (складови) за складирање на сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и/или горива за транспорт, кои може да бидат во сопственост или со право на користење на трговецот на големо со горива.

Кои се, според Вас, импликациите на оваа одредба во Законот за енергетика на Предлог законот за акцизите воопшто, односно по воведувањето на обврската трговијата на големо со нафтени деривати да оди само преку складови на лиценцирани трговци на големо ?

Особено не интересира да ни појасните како одредбите од Предлог Законот за акцизите кои се однесуваат на Регистриран примач (чл.27), Периодичен регистриран примач (чл.28), Регистриран испраќач (чл.29) и особено на Директна испорака (чл. 36), независно од фактот што овие одредби се со одложена примена, се усогласени со одредбите во делот VII Пазар на сурова нафта, нафтени деривати и горива за транспорт, член 143 во Законот за енергетика каде се дефинираат обврските на вршителите на енергетските дејности од областа на нафтените деривати како и со член 150 на тука споменатиот Закон за енергетика.

Особено заради фактот што во членот 150 на Законот за енергетика е наведено дека Владата на предлог на Министерството донесува уредба за квалитетот на течните горива со која што особено се уредува, согласно став 1 точка 3 на овој член, цитираме *"начинот на утврдување на квалитетот на течните горива"* и точка 3, цитираме *"начинот и постапката за следење на квалитетот на течните горива"*, а таквата уредба сеуште не е донесена.

2. Член 8: Настанување на акциза, точките (3), (5) и (9), став 2.

Во точката (9) во вториот став е наведено, цитираме " Министерот за финансии со посебен пропис ги определува нормативите за загуба на добра како резултат на самата природа на добрата, и го пропишува начинот за докажување дека акцизните добра се изгубени како резултат на, непредвидливи околности или виша сила."

Појаснете дали во посебниот пропис во кој ќе бидат определени нормативите за загуба на акцизните добра како резултат на самата природа на истите ќе се има во предвид постоечкиот Правилник за нормираните износи на кало, растур, крш и расипување на стоки и одделни производи утврдени за секоја соодветна гранка за даночни цели, изготвен за спроведување на Законот за данок на добивка. Сметаме дека не треба да постојат разлики во пропишаните нормативи за загуба на акцизни добра според различни законски и подзаконски акти.

Исто така, Ве молиме да појасните дали со посебниот пропис точно ќе се прецизира како ќе се докажува настанувањето на непредвидливи околности и виша сила.

3. Член 9: Акцизен обврзник.

Во член 8 став (2) точка 2, под пуштање во промет за целите на овој закон се подразбира, цитираме *"секое чување на акцизно добро надвор од постапка на акцизно одложување и за кое нема увид или евиденција дека е платена акцизата или кога акцизното добро е набавено на незаконски начин"*.

Бидејќи акцизата настанува во моментот на пуштање на акцизните добра во промет на акцизното подрачје, согласно Законот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати и Законот за задолжителни нафтени резерви, **Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати може да дава позајмици** (користење на нафтени деривати кога постои итна потреба) **како и да продава од задолжителните резерви на нафтени деривати** кои Дирекцијата ги чува кај трговски друштва-складиштари кои поседуваат акцизна дозвола.

Според член 9 став (1) точка 2) акцизен обврзник е лицето кое има обврска да плати акциза во случаите на, цитираме, *"2) чување на акцизни добра од член 8 став (2) точка 2) од овој закон, - лицето кое ги чува акцизните добра и – било кое лице вклучено во чувањето на акцизни добра;"*

Во став 3 на членот 9 стои, цитираме: *"доколку повеќе лица се одговорни за плаќање на акцизата, за плаќањето одговараат солидарно"*. Истото е споменато и во член 18 став 4 каде е дадена дефиницијата за акцизен склад за складирање на акцизни добра и е споменато истото што е споменато во член 9 став 3. Бидејќи ОКТА АД-Скопје во својот склад чува одредени количини на задолжителните резерви кои се во надлежност на Дирекцијата за задолжителни резерви како и одредени количини нафтени деривати кои се во надлежност на Агенцијата за стокови резерви, Ве прашуваме што во овој случај значи солидарно да

одговараат ОКТА, Дирекцијата за задолжителни резерви и Агенцијата за стоковни резерви и дали во ваков случај воопшто е применлива ваква одредба?

4. Член 18: Акцизен склад за складирање на акцизни добра.

Во одредбите на овој член на Предлог Законот за акцизите е избришана точката 5 која се наоѓаше во претходниот Предлог на Законот за акцизите а со која е предвидено, цитираме: *"Во акцизниот склад на еден држател на акцизен склад, кога тоа го овозможуваат технолошките карактеристики на складот, надлежниот орган може да дозволи да се складираат акцизни добра, освен минералните масла, во постапка на одложување на акцизата и со платена акциза, во случаи ако се работи за ист вид на акцизни добра и доколку со тоа се спречува настанување на стопанска штета. Акцизните добра со платена акциза мора да се сместат одвоено и да бидат видно означени. Под ист вид на акцизни добра се подразбираат добрата кои се распоредени во ист тарифен број од Номенклатурата на царинската тарифа и истото треба да е наведено во акцизната дозвола."*

За ОКТА од суштинско значење е причината заради која оваа одредба во новиот Предлог на Законот за акцизите е избришана. Ова бидејќи идентична одредба е во сила согласно член 4 став 4 во моментално важечкиот Правилник за спроведување на законот за акцизите сметаеме дека истата треба да остане во Законот, особено за држателите на акцизни складови за нафтени деривати кои класифицирани како опасни материји треба да исполнуваат многубројни безбедносни стандарди во текот на нивното чување.

Во услови кога држателот на акцизен склад треба одделно да складира акцизни добра од ист вид кои се во постапка на акцизно одложување и акцизни добра чија акциза е платена при увоз, во различни резервоари, тој ќе трпи стопанска штета (трошоци за одржување на резервоарите, трошоци за чување повеќе мртва залиха, трошоци за одржување на повеќекратни линии кои ги поврзуваат резервоарите со утоварните позиции и други трошоци за тековно одржување) која прогресивно ќе се зголемува со зголемувањето на бројот на ангажирани резервоари, а заради постоење на ограничувањето доколку во Предлог Законот за акцизите не се предвиди примената на гореспоменатата одредба.

Во случајот на ОКТА, Ве известуваме дека евиденцијата на движењето на акцизните добра ни овозможува увид, во секое време, за севкупниот статус на залихите на акцизните добра (состојба, влез и излез), како по видови така и одделно по резервоари и во поглед на третманот на акцизата и заради фактот што софтверот за евиденција на податоци (SAP) кој е меѓу најсовремените, може да биде синхронизиран и усогласен и со Вашиот систем за движење и контрола на акцизни добра (EMCS-Excise movement and control system) споменат и во член 34 во Предлог Законот за акцизите.

Дополнително, во член 18 став (5) е изоставен Законот за задолжителни нафтени резерви кој покрај Законот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати и Законот за стоковни резерви исто така ја регулира материјата која се однесува на нафтените резерви во сопственост на државата, моментално управувани од страна на Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати и Агенцијата за стоковни резерви.

5. Член 20 став (7) подразбира дека количинскиот услов за акцизен склад за енергенти не важи кога акцизна дозвола бара лице кое во согласност со законот е определено да располага со

стокови резерви на Република Македонија. Сметаме дека овде треба да бидат споменати и задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати кои се уредени со посебен закон и се во надлежност, според Законот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати, на Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати.

6. Член 21: Општи услови за издавање на акцизна дозвола, став 1 точка 6.

Покрај фактот што во членовите 21, 22, 23 и 24 е наведено дека Министерот за финансии ќе донесе поблиски прописи за примената на одредбите во овие и неколку други членови, дали имате сознанија по основ на следните прашања:

Кои се условите за електронска размена на податоци?

Како ќе се третираат постојните акцизни дозволи кога законот ќе стапи на сила?

Како ќе се постапува при одредувањето на висината на банкарската гаранција која е предвидена да биде услов за издавање на акцизната дозвола?

7. Член 25: Измена на акцизна дозвола.

Сметаме дека предложениот рок за одлучување на царинскиот орган по поднесено барање за измена на акцизна дозвола од 60 дена, а кој исто така е предвиден и како рок за одлучување и за издавање на акцизна дозвола (член 23 став 4) и во двата случаи е преголем и истиот треба, според нас, значително да се намали, пред се заради фактот што двете постапки се во надлежност единствено само на царинскиот орган (не е предвидено барање на согласност од Министерот за финансии) како и заради фактот што Царинската Управа воведува електронска евиденција во сите фази на работењето.

Големите рокови за одлучување се товар за секој нов или постоечки држател на акцизен склад доколку истиот планира и има можност за отворање нов и/или проширување на постојниот склад согласно потребите на неговиот деловен план. Во случај на рок за одлучување од 60 дена кој би се прекинувал секогаш кога во постапката ќе се преземе дејствие на дополнување на барањето за издавање или измена на акцизна дозвола, деловниот субјект кој е вклучен во таква постапка би трпел стопанска штета. Ве молиме за Вашиот став.

8. Член 34: Постапка на движење со примена на електронски адм.док (е-АД).

Во текот на работната средба, во повеќе наврати го споменавте новиот, електронски систем за следење и контрола на акцизните добра, кој, како што дознавме од Вас, сеуште е во фаза на негово програмирање и усогласување, со цел во потполност да може да ги поддржи сите варијации на постапување кога се во прашање постапките за движење на акцизните добра и примена на електронскиот административен документ. Во таа насока, тимот на ОКТА АД-Скопје задолжен за практичната примена на постојниот Закон за акцизите, Ви стои на располагање, на Ваша покана, да присуствува и да биде дел од работните средби, кои планирате да ги одржите во иднина, со цел, како идни корисници и учесници во креирањето на податоците во EMCS, да го дадеме својот придонес, за негово правилно и целосно усогласување со потребите на бизнисот и предвидените законски можности.

Со Почит,

Иоаннис Героуланос
Главен извршен директор

